

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Budjettivaliokunta

2011/0460(NLE)

27.3.2013

LAUSUNTO

budjettivaliokunnalta

teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnalle

ehdotuksesta neuvoston päätökseksi ITER-hankkeen lisätutkimusohjelmasta
(2014–2018)
(COM(2011)0931 – C7-0032/2012 – 2011/0460(NLE))

Valmistelija: Nils Torvalds

PA_Legam

LYHYET PERUSTELUT

Komission ehdotuksessa neuvoston päätökseksi ITER-hankkeen lisätutkimusohjelman hyväksymisestä Euratomin perustamissopimuksen nojalla pyritään määrittämään EU:n tuleva rahoitus ITER-hankkeelle vuosina 2014–2018.

Tekemiensä tarkistusten kautta valmistelija haluaa korostaa, että hankkeen strategisen merkityksen vuoksi EU:n olisi osallistuttava ITER-hankkeeseen myös seuraavalla ohjelmakaudella unionin talousarviosta myönnettävän erityisen rahoitusosuuden kautta.

On erittäin tärkeää varmistaa, että hankkeeseen myönnetään riittävästi rahoitusta suunniteltujen tulosten saavuttamiseksi vaarantamatta samalla muiden EU:n ohjelmien täytäntöönpanoa etenkin tutkimusalalla.

Valmistelija on päättänyt noudattaa tässä yhteydessä parlamentin virallista kantaa, jonka se ilmaisi lokakuussa 2012 laatimassaan väliaikaisessa mietinnössä monivuotisesta rahoituskehyksestä, ja tukea näin ollen komission ehdotusta hoitaa ITER-hankkeen rahoitus monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuolella, eli sille myönnetään enemmän rahoitusta kuin monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärä. Tällaisen ratkaisun etuna on se, että vältetään ITER-hankkeen hyväksi muiden EU:n ohjelmien ja etenkin otsakkeeseen 1 a kuuluvien tutkimusohjelmien (lähinnä Horisontti 2020 -ohjelman) kustannuksella tehtävät mahdolliset uudelleenkohdentamiset, joita on tehty aiemmin. Näin noudatetaan perussopimuksessa vahvistettua talousarvion yhtenäisyyden periaatetta ja säilytetään samalla parlamentin etuoikeudet budjettivallan käyttäjänä.

ITER-hankkeelle olisi korvamerkittävä enimmäismäärä rahoitusta vuosina 2014–2018 kiinteänä osana monivuotista rahoituskehystä koskevaa asetusta, jotta vältetään mahdolliset kustannusten ylitykset, jotka uhkaavat EU:n muiden toimintalinjojen täytäntöönpanoa etenkin tutkimusalalla. Tämä tarkoittaa, että kustannusten ylitykset olisi rahoitettava monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärää nostamalla tai tarvittaessa enimmäismäärän lisäksi myönnettävin varoin.

Hanke olisi valmistelijan mielestä rahoitettava unionin omin varoin eikä ulkoisista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista. Enimmäismäärän on katsottava täydentävän komission Horisontti 2020 -ohjelmalle, Euratom-puiteohjelmalle ja muille unionin ohjelmille ehdottamia määrärahoja.

On kuitenkin otettava huomioon, että Euratom-sopimuksessa, johon tässä ehdotuksessa viitataan, parlamentilla on ainoastaan neuvoa-antava tehtävä neuvostoon nähden. 7.–8. helmikuuta 2013 pidetyssä Eurooppa-neuvoston kokouksessa ITER-hanke päätettiin sisällyttää otsakkeeseen 1 a ja sen rahoituksen enimmäismääräksi vahvistettiin 2 707 miljoonaa euroa. Poliittisten tosiseikkojen ja parlamentin neuvoa-antavan tehtävän huomioon ottamiseksi valmistelija haluaa kiinnittää budjettivaliokunnan huomion ja käynnistää valiokunnassa keskustelun vaihtoehtoisesta ratkaisusta, jossa ITER-hanke sisällytetään otsakkeeseen 1 a mutta sille korvamerkitään oma enimmäismäärä, joka on tarkoitus vahvistaa komission tässä otsakkeessa muille EU-ohjelmille ehdottamien määrärahojen lisäksi, jotta ei vähennetä muiden ohjelmien määrärahoja.

Tällaisen toimintatavan mahdollisena etuna olisi, että parlamentin ja neuvoston kannat lähentyisivät toisiaan ja samalla saavutettaisiin korvamerkinnän keskeinen tavoite. On kuitenkin muistettava, että tämä korvamerkintävaihtoehto on täysin sidoksissa poliittiseen tilanteeseen eikä sillä ole samoja oikeudellisia takuita kuin enimmäismäärän lisäksi tehtävällä korvamerkinnällä.

TARKISTUKSET

Budjettivaliokunta pyytää asiasta vastaavaa teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokuntaa sisällyttämään mietintöönsä seuraavat tarkistukset:

Tarkistus 1 **Ehdotus päätökseksi** **Johdanto-osan -1 kappale (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

(-1) Euroopan unioni on sitoutunut noudattamaan ITER-hankkeen yhteisestä toteutuksesta vastaavan fuusioenergia-alan kansainvälisen ITER-organisaation perustamisesta tehtyä sopimusta¹ (jäljempänä "ITER-sopimus").

¹*EUVL L 358, 16.12.2006, s. 62.*

Tarkistus 2 **Ehdotus päätökseksi** **Johdanto-osan 1 kappale**

Komission teksti

Tarkistus

(1) Euroopan atomienergiayhteisö (Euratom), Kiinan kansantasavalta, Intian tasavalta, Japani, Korean tasavalta, Venäjän federaatio ja Amerikan yhdysvallat allekirjoittivat 21 päivänä marraskuuta 2006 ***sopimuksen ITER-hankkeen yhteisestä toteutuksesta vastaavan fuusioenergia-alan***

(1) Euroopan atomienergiayhteisö (Euratom), Kiinan kansantasavalta, Intian tasavalta, Japani, Korean tasavalta, Venäjän federaatio ja Amerikan yhdysvallat allekirjoittivat 21 päivänä marraskuuta 2006 ***ITER-sopimuksen***. ITER-sopimuksella perustetaan fuusioenergia-alan kansainvälinen ITER-

kansainvälisen ITER-organisaation perustamisesta, jäljempänä 'ITER-sopimus'. ITER-sopimuksella perustetaan fuusioenergia-alan kansainvälinen ITER-organisaatio, jäljempänä 'ITER-organisaatio', jolla on täysi vastuu ITER-laitteistojen rakentamisesta, käytöstä, hyödyntämisestä ja deaktivoinnista.

organisaatio, jäljempänä 'ITER-organisaatio', jolla on täysi vastuu ITER-laitteistojen rakentamisesta, käytöstä, hyödyntämisestä ja deaktivoinnista.

Tarkistus 3
Ehdotus päätökseksi
Johdanto-osan 5 kappale

Komission teksti

(5) Vuoden 2013 jälkeisen ajan osalta komissio ehdotti tiedonannossaan Eurooppa 2020 -strategiaa tukeva talousarvio, että ***ITER-hanke rahoitetaan monivuotisen rahoituskehysten ulkopuolella***. Tästä syystä olisi vahvistettava ITER-hankkeen lisätutkimusohjelma vuosille 2014–2018.

Tarkistus

(5) Vuoden 2013 jälkeisen ajan osalta komissio ehdotti tiedonannossaan Eurooppa 2020 -strategiaa tukeva talousarvio, että ***ITER-hankkeelle olisi myönnettävä enemmän rahoitusta kuin monivuotisen rahoituskehysten enimmäismäärät, jotta voidaan varmistaa, että mahdolliset kustannusten ylitykset eivät vaaranna unionin toimintalinjojen rahoitusta ja menestyksestä täytäntöönpanoa etenkin tutkimusalalla, säilyttäen kuitenkin kummankin budjettivallan käyttäjän tädet toimivaltuudet***. Tästä syystä olisi vahvistettava ITER-hankkeen lisätutkimusohjelma vuosille 2014–2018. ***Rahoitus olisi korvamerkittävä vahvistettavien kokonaiskustannusten pohjalta maksusitoumusmäärärahoina monivuotista rahoituskehystä koskevassa asetuksessa, jotta varmistetaan ITER-hankkeen rahoitus vaarantamatta muita unionin prioriteetteja kuten Horisontti 2020- tai Erasmus-ohjelmaa.***

Tarkistus 4
Ehdotus päätökseksi
Johdanto-osan 6 kappale

Komission teksti

(6) ITER-hankkeen *lisätutkimusohjelma* olisi *rahoitettava jäsenvaltioiden osuuksilla käyttäen kunkin jäsenvaltion bruttokansantuloon sovellettavaa keräämisastetta, joka on määritelty Euroopan unionin yleiseen talousarvioon maksettavien bruttokansantuloon perustuvien omien varojen laskemiseksi. Rahoitusosuudet suoritetaan Euroopan unionin yleiseen talousarvioon ja sidotaan tähän ohjelmaan.* Kolmansien maiden, jotka ovat tehneet Euratomin kanssa yhteistyösopimuksen hallitun ydinfuusion alalla ja assosioineet näin omat tutkimusohjelmansa Euratomin ohjelmiin, olisi voitava suorittaa osuuksia tähän ohjelmaan.

Tarkistus 5
Ehdotus päätökseksi
Johdanto-osan 7 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus 6
Ehdotus päätökseksi
Johdanto-osan 7 b kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(6) ITER-hankkeen *lisätutkimusohjelmalle* olisi *myönnettävä enemmän rahoitusta kuin monivuotisen rahoituskehityksen enimmäismäärä käyttäen unionin omia varoja, ja enimmäismäärä sen rahoituksesta olisi pidettävä erillään unionin talousarviosta rahoituskehitysasetuksessa. Enimmäismäärän on katsottava täydentävän komission Horisontti 2020 -ohjelmalle, Euratom-puiteohjelmalle ja muille unionin ohjelmille ehdottamia määrärahoja.* Kolmansien maiden, jotka ovat tehneet Euratomin kanssa yhteistyösopimuksen hallitun ydinfuusion alalla ja assosioineet näin omat tutkimusohjelmansa Euratomin ohjelmiin, olisi voitava suorittaa osuuksia tähän ohjelmaan.

Tarkistus

(7 a) Tämän päätöksen 3 artiklassa vahvistetun (...) suuruisen enimmäismäärän mahdollisesti ylittävillä kustannuksilla ei saisi olla vaikutusta muihin unionin talousarviosta rahoitettaviin hankkeisiin, vaan ne olisi rahoitettava tapauksen mukaan myöntämällä enimmäismäärät ylittävää lisärahoitusta.

Tarkistus

(7 b) Kumpikin budjettivallan käyttäjä on

sitä mieltä, että olisi vältettävä ITER-hankkeeseen liittyvien käyttämättömien maksumäärärahojen lykkäämistä tai siirtämistä, ja on sitoutunut toimimaan yhteistyössä tällaisen tilanteen välttämiseksi.

Tarkistus 7
Ehdotus päätökseksi
2 artikla

Komission teksti

Ohjelmalle annettavan rahoituksen enimmäismäärä on 2 573 miljoonaa euroa (käypinä hintoina) 3 artiklan mukaisesti.

Tarkistus

Ohjelmalle annettavan rahoituksen enimmäismäärä on 2 573 miljoonaa euroa (käypinä hintoina) **monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärän lisäksi** 3 artiklan mukaisesti, **ja se täydentää komission Horisontti 2020 -ohjelmalle, Euratom-puiteohjelmalle ja muille unionin ohjelmille ehdottamia määrärahoja. Enimmäismäärän mahdollisesti ylittävillä kustannuksilla ei ole vaikutusta muihin unionin talousarviosta rahoitettaviin hankkeisiin, vaan ne rahoitetaan tapauksen mukaan myöntämällä enimmäismäärät ylittävää lisärahoitusta.**

Tarkistus 8
Ehdotus päätökseksi
3 artikla

Komission teksti

Ohjelma rahoitetaan **jäsenvaltioiden osuuksilla käyttäen kunkin jäsenvaltion bruttokansantuloon sovellettavaa keräämisastetta, joka on määritelty Euroopan unionin yleiseen talousarvioon maksettavien bruttokansantuloon perustuvien omien varojen laskemiseksi. Näitä osuuksia pidetään ohjelman ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina Euroopan parlamentin ja**

Tarkistus

Ohjelma rahoitetaan **unionin omista varoista.**

Tarkistus 9
Ehdotus päätökseksi
6 artikla – 1 kohta

Komission teksti

1. Komissio varmistaa asianmukaisin toimenpitein, että tämän päätöksen mukaisesti rahoitettavia toimia toteutettaessa unionin taloudellisia etuja suojataan petoksia, lahjontaa ja muuta laitonta toimintaa ehkäisevillä toimenpiteillä, tehokkailla tarkastuksilla ja, jos sääntöjenvastaisuuksia havaitaan, perimällä aiheettomasti maksetut määrät takaisin sekä soveltuvin osin käyttämällä tehokkaita, oikeasuhteisia ja ennalta ehkäiseviä seuraamuksia.

Tarkistus

1. Komissio varmistaa asianmukaisin toimenpitein, että tämän päätöksen mukaisesti rahoitettavia toimia toteutettaessa unionin taloudellisia etuja suojataan petoksia, lahjontaa ja muuta laitonta toimintaa ehkäisevillä toimenpiteillä, tehokkailla tarkastuksilla ja, jos sääntöjenvastaisuuksia havaitaan, perimällä aiheettomasti maksetut määrät takaisin sekä soveltuvin osin käyttämällä tehokkaita, oikeasuhteisia ja ennalta ehkäiseviä seuraamuksia. ***Komissio toteuttaa myös asianmukaisia toimenpiteitä, joilla varmistetaan riittävä riskienvalvonta ja vältetään kustannusten ylittyminen.***

Tarkistus 10
Ehdotus päätökseksi
6 artikla – 2 kohta – 1 alakohta

Komission teksti

2. Komissiolla ja sen edustajilla sekä tilintarkastustuomioistuimella on valtuudet tehdä kaikkien unionilta tämän päätöksen mukaisesti rahoitusta saaneiden avustuksensaajien, toimeksisaajien, alihankkijoiden ja muiden kolmansien osapuolten osalta asiakirjoihin perustuvia ja paikalla suoritettavia todentamisia ja tarkastuksia.

Tarkistus

2. Komissiolla ja sen edustajilla sekä tilintarkastustuomioistuimella on valtuudet tehdä kaikkien unionilta tämän päätöksen mukaisesti rahoitusta saaneiden avustuksensaajien, toimeksisaajien, alihankkijoiden ja muiden kolmansien osapuolten osalta asiakirjoihin perustuvia ja paikalla suoritettavia todentamisia ja tarkastuksia. ***ITER-hankkeen laajuus ja sen aiemmat vakavat puutteet huomioon ottaen Euroopan parlamentin on seurattava tilannetta tarkoin***

*budjettivallan käyttäjän ja
vastuuvapauden myöntäjän
ominaisuudessa, ja komission on
tiedotettava Euroopan parlamentille
säännöllisesti ohjelman kehittämisestä ja
erityisesti kustannus- ja
aikataulukysymyksistä.*

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	26.3.2013
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 26 -: 2 0: 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Richard Ashworth, Zuzana Brzobohatá, Jean Louis Cottigny, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazábal Rubial, Salvador Garriga Polledo, Jens Geier, Ingeborg Gräßle, Jutta Haug, Sidonia Elżbieta Jędrzejewska, Anne E. Jensen, Ivailo Kalfin, Jan Kozłowski, Alain Lamassoure, Giovanni La Via, George Lyon, Jan Mulder, Vojtěch Mynář, Dominique Riquet, László Surján, Helga Trüpel
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	François Alfonsi, Frédéric Daerden, Hynek Fajmon, Charles Goerens, Jürgen Klute, María Muñoz De Urquiza, Georgios Stavrakakis, Catherine Trautmann